

de hensyn bag protokollen er beskyttelse og bæredygtig udnyttelse af biodiversiteten. Hertil kommer hensynet til menneskers sundhed, som ligeledes skal varetages. Det nye i protokollen i forhold til den gældende lov er, at protokollen tilsigter at regulere eksport af genetisk modificerede organismer fra EU.

4. Administration af den gældende lov

Den gældende lov sonder mellem henholdsvis godkendelse til indsluttet anvendelse af genetisk modificerede organismer og udsætning af genetisk modificerede organismer. Godkendelse til anvendelse af genetisk modificerede organismer under indsluttede forhold er reguleret i lovens §§ 7 og 8. Godkendelse til udsætning af genetisk modificerede organismer er reguleret i lovens § 9.

Loven skelner endvidere mellem to former for udsætning, henholdsvis »udsætning i forsknings- og udviklingsøjemed eller i noget andet øjemed end markedsføring«, jf. § 9, stk. 1 og udsætning til markedsføring, jf. § 9, stk. 2. Denne sondring opretholdes i nærværende lovforslag. Dog anvendes terminologien »udsætning i ethvert andet øjemed end markedsføring« i stedet for »udsætning i forsknings- og udviklingsøjemed eller i noget andet øjemed end markedsføring«, da dette er den terminologi, som det nye udsætningsdirektiv anvender.

4.1 Udsætning i ethvert andet øjemed end markedsføring (Forsøgsudsætning)

I EU er der frem til vækstsæsonen 2001 behandlet godt 1600 ansøgninger om godkendelse til forsøgsudsætning efter reglerne i direktiv 90/220/EØF, herefter benævnt udsætningsdirektivet, heraf 40 ansøgninger i Danmark. Der er givet godkendelse til udsætning af foder- og sukkerroer, raps, majs og kartofler i Danmark.

4.2 Markedsføring

I EU er der givet godkendelse til markedsføring af 18 genetisk modificerede produkter efter reglerne i udsætningsdirektivet. Danmark har, som et led i den fælles EU-beslutningsprocedure, vurderet alle sager, som er godkendt efter den fælles EU procedure til markedsføring af et andet medlemsland. Danmark har stemt ja i 7 sager, nej i 10 sager og undladt at stemme i 1 sag. Der er ind til videre kun indleveret én ansøgning i Danmark om godkendelse til markedsføring. Denne sag omhandler markedsføring af genetisk modificerede foderroer og er stadig under behandling. Der er til dato ikke dyrket genetisk modificerede af-

grøder på kommerciel basis i Danmark. I EU blev der i år 2000 i alt kun dyrket få tusinde hektar.

På verdensplan dyrkes der genetisk modificerede afgrøder på kommerciel basis i væsentligt omfang. I år 2001 var der således i alt ca. 53 millioner hektar med genetisk modificerede afgrøder. Langt den overvejende del blev dyrket i USA (36 millioner hektar), Argentina (12 millioner hektar), Canada (3 millioner hektar) og Kina (1.5 millioner hektar), men også andre lande havde marker med gensplejsede afgrøder. Sojabønner er den vigtigste afgrøde på globalt plan, derefter følger majs, bomuld og raps.

Den begrænsede udbredelse af genetisk modificerede afgrøder i Europa sammenlignet med andre verdensdele skal blandt andet ses i lyset af, at der ikke er blevet godkendt nye genetisk modificerede organismer siden 1998. Dette skyldes, at EU-Kommissionen og medlemslandene har afventet revisionen af udsætningsdirektivet og en forordning om sporbarhed af genetisk modificerede organismer med henblik på mærkning. Det nye udsætningsdirektiv introducerer kravet om mærkning af genetisk modificerede organismer, der udgør eller indgår i et produkt, der skal markedsføres. Således skal en anmeldelse om markedsføring af et sådant produkt indeholde et forslag til mærkning på en etiket eller i et ledsagedokument. De nærmere regler herom vil blive udmøntet i bekendtgørelsesform.

Kommissionen fremsatte den 25. juli 2001 forslag, KOM(2001) 182, til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om sporbarhed og mærkning af genetisk modificerede organismer og sporbarhed af fødevarer og foder fremstillet af genetisk modificerede organismer og om ændring af direktiv 2001/18/EF. Dette forslag indeholder mere detaljerede regler om mærkning end det nye udsætningsdirektiv. Forordningsforslaget forventes at træde i kraft i løbet af 2003. Reglerne om mærkning udstedt i medfør af lovforslaget vil herefter blive suppleret af forordningens regler.

Miljøministeriet har opnået en del administrative erfaringer med at behandle sager om såvel forsøgsudsætning som markedsføring. Sammen med den tekniske viden, der løbende opbygges hos ministeriets rådgivere, skal de administrative erfaringer medvirke til, at kommende udsætningssager behandles efter retningslinierne i det nye udsætningsdirektiv, hvor udviklede tekniske miljøriskovurderinger og styrket offentlig inddragelse er hjørnesten.

4.3 Forsigtighedsprincippet

Forsigtighedsprincippet er ikke direkte nævnt i lov om miljø og genteknologi, men tankegangen er ud-